

FUNKTIONSPROGRAM IDROTTSLOKALER

Nyproduktion

Upplands Väsby
kommun

Innehållet i detta funktionsprogram har tagits fram i samarbete mellan kultur- och fritidskontoret och fastighetsenheten på kontoret för samhällsbyggnad. Funktionsprogrammet används som planeringsstöd i programskede och som underlag till projektering för nya idrottshallar som ska användas av både föreningslivet och för idrottsundervisning i grundskola eller gymnasium.

Bilder som förekommer i funktionsprogrammet kommer från kommunens bildarkiv eller från programgruppens besök i befintliga hallmiljöer. Annat ursprung anges i bildtexten.

Första utgåvan fastställd av kommunens kultur- och fritidschef och fastighetschef oktober 2017. För efterföljande revideringar, se datum i sidhuvud.

Ansvariga för innehåll i funktionsprogrammet:
Kultur- och fritidskontoret
Kontoret för samhällsbyggnad - fastighetsenheten
Upplands Väsby kommun

Kontakt via Väsby Direkt: 08-590 970 00

Innehållsförteckning

I INLEDNING	4
2 IDROTTSLOKALER.....	5
2.1 UTGÅNGSPUNKTER	5
2.2 RUMSFUNKTIONER.....	5
2.3 TEKNIK.....	7
2.4 PUBLIKKAPACITET	8
2.5 ANGÖRING, PARKERING	8

I Inledning

Funktionsprogrammet beskriver hur idrottslokalerna kan utformas så att de kan användas av både föreningslivet och allmänheten men också av grundskolan. Det är kommunens kultur- och fritidskontor som beställer nya idrottslokaler av kontoret för samhällsbyggnad. Ibland behöver detta samverkas med kommunens utbildningskontor och eventuella skolhuvudmän som kommer behöva nyttja idrottslokalerna.

Detta funktionsprogram är framtaget av kommunens kultur- och fritidskontor i samarbete med fastighetsenheten på kontoret för samhällsbyggnad i syfte att tydliggöra kommunens krav på nya idrottslokaler.

Figur 1 kommunens bildarkiv

Funktionsprogrammet utgör planeringsunderlag för samtliga nya kommunala idrottshallar. Kontoret för samhällsbyggnad är utförare av lokalbeställning/byggherre, fastighetsägare och hyresvärd. Kultur- och fritidskontoret är beställare av idrottslokalerna och hyresgäst. Kultur- och fritidskontoret kan i sin tur hyra ut lokalerna till föreningslivet, allmänheten och skolverksamheter.

Funktionsprogrammet revideras vid behov av kultur- och fritidschefen i samråd med fastighetschefen. Programmet vänder sig främst till programarkitekter, landskapsarkitekter och lokalplanerare men också till projekteringskonsulter.

Alla detaljer kring lokalernas utformning är inte med i funktionsprogrammet. Dessa uppgifter behöver tas fram för varje enskilt byggprojekt och redovisas i en projektspecifik lokalanalys.

2 Idrottslokaler

Idrottslokalerna i detta funktionsprogram avser en träningshall med en spelplan och säkerhetsavstånd motsvarande Svenska handbollsförbundets krav på ytor. Dessa mått innesluter de flesta andra bollsporskrav, även badminton kan spelas i dessa hallar. Behov av läktare för publik, cafeteria och publikentré är projektanpassningar som hanteras i det aktuella fallet, specifikationer och önskemål om sådana funktioner finns inte i detta funktionsprogram.

2.1 Utgångspunkter

Funktionsprogrammet används som grund i planeringen av de nya lokalerna. Funktionsprogrammet anger dock inte storlek på lokaler eller rum, ej heller antal rum. Detta tas fram i varje enskilt projekt i ett så kallat lokalprogram. Lokalprogrammen kan se olika ut beroende på om idrottshallen ska användas av en eller flera skolor eller många olika föreningar.

Planlösning bygger på både lokalprogram och funktionsprogram och tas fram med stöd av en arkitekt. Fast inredning, utrustning, personbelastning, material och liknande anges i ett rumsfunktionsprogram som, liksom lokalprogrammet, är beroende av vilka som är idrottslokalernas primära hyresgäster.

Om idrottslokalerna har skolverksamhet som primär hyresgäst bör lokalerna kunna användas som komplement till skolverksamheten i undervisning som rörelse, drama och musik samt för stora samlingar.

2.2 Rumsfunktioner

Idrottshallen ska ha en sportgolvsyta motsvarande 20x40 meter med säkerhetsavstånd om 1,5-2 meter runt spelplanen, fritt höjdmått minst åtta meter med förankringspunkter i taket för nycirkus.

Hallen ska kunna delas i två lika stora halvor med tillgång till omklädning och entréer från respektive halva.

De funktioner som ska finnas i idrottslokalerna är:

- hall med spelplan, sportgolvsyta

- förråd
- entréer
- omklädningsrum, dusch och wc många personer
- omklädning, dusch och wc enskilt
- omklädning, dusch och wc för lärare, domare, tränare
- städutrymme
- avfallshantering

2.2.1 Hall med spelplan, sportgolvsyta

Väggar ska vara slagtåliga, utsatta hörn förses med vinkelbeslag.

Sportgolv, på sviktande undergolvskonstruktion, med målade linjer anpassade utifrån de idrotter som ska bedrivas i hallen. Linjefärg och mått enligt *Måttbok – måttuppgifter för fritidsanläggningar* – från Kompetenscentrum för Idrottsmiljöer.

Figur 2 Exempel på hall.

Fönster ska finnas så att dagsljus kommer in i hallen. Hallen ska gå att mörklägga, mörkläggningsgardiner eller motsvarande ska styras manuellt med nyckel.

2.2.2 Utrustning och förvaring

Hur hallen ska utrustas bestäms av kultur- och fritidskontoret och styrs av vilka som är primära användare.

I varje projekt tas en utrustningslista fram. Förråd och skåp för förvaring planeras utifrån denna. Viss del av utrustningen ska vara fast monterad i tak och på väggar. Avsättningar behöver göras i golv för stolpar.

Någonstans i lokalerna ska det finnas plats för en hjärtstartare. Den ska vara lättillgänglig och skyltad men utan att vara i vägen för eller skadas av idrottsaktiviteterna.

Figur 3 Exempel på förråd.

Förråd och förvaring dimensioneras efter hallens grundutrustning som finns i rumsfunktionsprogrammet, utifrån de verksamheter som ska bedriva verksamhet i hallen.

Förvaringsskåp för föreningar kan placeras längs väggar i korridor eller inne i större förråd.

2.2.3 Entréer

Entréer ska planeras i trafiksäkert läge. Om hallen är låst ska besökande kunna vänta både i väderskyddat och trafiksäkert läge på att bli insläppta.

Figur 4 Entré med tak, Smedsgårdshallen

Entréer ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Om idrottshallen byggs i anslutning till en skola ska entréer anpassas så att fritidens besökare kan komma till omklädning och hall utan att gå via skolans lokaler.

Det ska gå att komma till hallen utan att passera ett omklädningsrum.

Omklädningsrummen, korridorer mellan entréer och hallen och korridorer och omklädningsrum är skofria. Yta behövs för att hanteras ytterskor, förvaringsyta eller plats att ta av skor och ta med sig till anvisad förvaring.

2.2.4 Omklädningsrum, dusch och wc många personer

Omklädningsrummen ska upplevas trygga och överblickbara med plats för omklädning och förvaring av kläder för det antal som omklädnings-

rummen planeras för, vilket anges i det enskilda projektet.

I varje omklädningsrum ska det finnas två wc varav en är en rwc med dusch. Det ska finnas möjlighet att fylla på vattenflaskor, helkroppsspegel och eluttag.

Inredning och typ av klädförvaring i omklädningsdelen utreds i arbetet med lokalprogram och rumsfunktionsprogram.

Till omklädningsrummen knyts duschrum med ett antal duschplatser. Antal duschplatser beror på omklädningsrummens storlek och tas fram i lokalprogrammet. Duschplatserna utformas som rymliga bås.

Direkt insyn till omklädningsdel eller duschar från entréer och hall får ej förekomma.

2.2.5 Omklädningsrum, dusch och wc enskilt

Det ska finnas dusch- och omklädningsmöjlighet för personer som av olika skäl inte kan eller vill klä om tillsammans med andra. Utrymmet utformas som en egen omklädningsenhet tillsammans med dusch och wc. Utrymmet ska nås neutralt och inte via annat omklädningsrum.

2.2.6 Omklädningsrum, dusch och wc lärare, domare, tränare

Omklädningsrum för lärare, domare och tränare utformas med ett litet förrum för omklädningsrum med plats för sittbänk och z-skåp i direkt anslutning till en rwc med dusch.

2.2.7 Städutrymme

Utrymme för städ behövs. Plats för utslagsback, städvagn, städmaterial och städkemikalier.

2.2.8 Avfallshantering

Utrymme med plats för brännbart avfall ska finnas. Mer omfattande sophantering kan behövas

om idrottshallen har publikkapacitet och caféverksamhet.

Om angöring för sopbil inte kan erhållas inom tio meters dragavstånd ska sopor kunna lämnas i annat anvisat utrymme som uppfyller dragavståndet.

Om idrottshall samplaneras med skola kan skolans avfallsrum även inrymma idrottens sophantering som inte är brännbart avfall.

2.3 Teknik

2.3.1 Verksamhetsteknik

Inbrottslarm, brandlarm samt drifttider för ventilation ska kunna justeras så att de passar uthyrningstiderna.

Utrymning från idrottslokalerna ska ske mot trafiksäker yta. En idrottshall som används av en skola kan ha elever som är unga och det går inte att förutsätta att alla besökande till idrottslokalerna har god lokalkännedom.

Belysningen ska vara dimbar och kunna delas upp i två sektioner så att belysningen går att styra separat för varje planhalva.

Delning av hall kan ske med ridåvägg eller vikvägg.

Musikanläggning ska vara skyddad från skadegörande. Förslagsvis syns en manöverpanel där man kan koppla in en bärbar enhet, exempelvis mobiltelefon, antingen via kabel eller blåtand. Högtalare ska placeras i skyddat läge och inte vara frihängande på väggarna. Musikanläggning skall vara anpassad så att det är möjligt att använda de två planhalvorna separat, samt möjlighet att ha musik hela hallen.

2.3.2 Lås och larm

Inpassering via huvudentré och in i hallen ska ske via kortläsare. Även förråd och omklädningsrum för lärare/domare förses med kortläsare. Inpasseringssystemet ska fungera tillsammans med kom-

munens befintliga inpasserings- och bokningssystem.

Dörrar in till omklädningsrummen har inget lås.

Nyckelcylinder till teknik- och elrum enligt kommunens fastighetsdrifts anvisningar.

Förråd/skåp som föreningar hyr förses med nyckelcylinder.

WC förses med regellås och vred insida, nyckelcylinder på utsida. Rwc förses med regellås med anpassad beslagning för rwc.

Nyckelbrytare till ridåvägg, på varje sida om ridåväggen.

Inbrottslarm, brandlarm och utrymningslarm enligt kommunens anvisningar.

2.3.3 Fastighetsteknik

Krav på fastighetstekniska system och byggnadens tekniska egenskaper finns i skriften *Fastighetsägarens funktionskrav och anvisningar inför projektering av lokaler och utemiljö för förskola och grundskola* vars innehåll och kravställningar till stor del är tillämpliga även för idrottslokaler.

2.4 Publikkapacitet

Om idrottshallen ska ha publikkapacitet krävs ytterligare funktioner.

Läktare behövs. Storlek och antal sittplatser hantearas i det enskilda projektet.

Beroende på entréernas utformning och läge kan separat publikentré behövas, entrén räknas som en publik entré. Även behov av caféverksamhet får utredas.

En wc-grupp med rwc och möjlighet att hänga av ytterkläder inplaneras i anslutning till publikentré eller läktare. Antal wc bestäms utifrån publikkapacitet.

Figur 5 Exempel på hall med läktare till vänster i bild (Tidundaskolans idrottshall i Uppsala).

2.5 Angöring, parkering

En handikapplats ska finnas nära tillgänglig entré (max 25 meter).

En idrottshall som används som träningshall behöver som regel tillgång till 30-40 parkeringsplatser. Fler platser kan behövas om hallen är en matchhall. Det ska vara möjligt att komma nära en entré för inlastning av utrustning.

Behov av angöring och uppställning av buss utreds i det enskilda projektet.

Om hallen samplaneras med en skola ska parkering till idrottshallen samordnas med skolans behov av parkeringsplatser.

Cyklar ska kunna ställas väderskyddade. Antal cykelparkeringar som behövs utreds i det enskilda projektet.

Upplands Väsby kommun • 194 80 Upplands Väsby • telefon 08-590 970 00
Besöksadress: Dragonvägen 86 • Väsby centrum • upplands.vasby.kommun@upplandsvasby.se